

28.8.2023

Svar på Rainer Bystedts fullmäktigemotion (12.9.2022) ”Större frihet till självstyrande inom äldreomsorgen”

Bystedt lyfter i sin fullmäktigemotion fram att äldreomsorgen inte tas i beaktande på ett optimalt sätt i den nya organisationen. I kommunerna har man tidigare varit van vid att närchefer på enhetsnivå burit helhetsansvaret för verksamheten. Bystedt föreslår att välfärdsområdet ska utreda möjligheterna att omorganisera äldreomsorgen och placera den under en egen sektion.

Organiseringen och produktionen av tjänsterna har beaktats i Österbottens välfärdsområdes organisationsstruktur. Organiseringen av tjänsterna utgörs av produktionen av både de egna tjänsterna och köptjänsterna och uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av dessa. Tjänsterna organiseras/produceras utgående från befolkningens servicebehov. Österbottens välfärdsområdes övergång till matrisorganisation har krävt nya verksamhetsmodeller och ny ledningspraxis. Förändringsprocessen pågår fortfarande.

Enligt Österbottens välfärdsområdes förvaltningsstadga representerar sektordirektörerna organisatörsperspektivet. Verksamhetsområdesdirektörerna ansvarar för välfärdsområdets serviceproduktion. Respektive resultatansvarig ansvarar för enhetens verksamhet och ekonomi och för att servicen fungerar samt för ledningen av enheten (44 § i förvaltningsstadgan). Servicehelheten för äldre utgörs av en sektorsövergripande verksamhet som berör flera serviceproduktionsområden. Kontakten med och styrningen till servicen för äldre sker i huvudsak i kund- och resurscentret. Hem- och boendeservicen producerar tjänster som är avsedda för i synnerhet äldre, såsom exempelvis hemvård, närståendevård och boendeservice. Dessa tjänster grundar sig på en bedömning av servicebehovet.

Verksamhetsområdet för rehabilitering producerar bl.a. tjänster som främjar rehabilitering, såsom hemrehabilitering för äldre. På de allmänmedicinska avdelningarna som hör till sjukhusservicen vårdas i huvudsak äldre personer. De äldre använder social- och hälsocentralernas tjänster såsom den övriga vuxna befolkningen. Social- och hälsocentralen inrymmer tjänsterna i anknytning till minnessjukdomar och den geriatriska bedömningshelheten, liksom även seniorrådgivningen. Främjandet av hälsan och välfärden är en helhet som är riktad till alla åldersgrupper och vars samarbetsformer nu utformas i samarbete mellan välfärdsområdet, kommunerna, tredje sektorn och övriga aktörer.

Ur de äldres perspektiv är det viktigt att det är lätt att ta kontakt med tjänsterna och att tjänsterna motsvarar behoven på ett ändamålsenligt och genomgripande och vid behov sektorsövergripande sätt. Man strävar till att uppnå målet genom att utveckla den sektorsövergripande integrationen inom serviceproduktionen, service- och vårdkedjorna och de processer som hänför sig till servicestyrningen.

Välfärdsområdets politiska organisation grundar sig på en sektionsmodell. Individsektionen och sektionerna för räddningsväsendet riktar sig till enstaka verksamhetsområden, uppgiftsbeskrivningarna är fastställda genom lagstiftning. De övriga sektionernas uppgifter och ansvar riktar sig till flera verksamhetsområden, uppgifterna hänför sig bl.a. till de linjedragningar som berör välfärdsområdet. Antalet sektioner och nämnder i Österbottens välfärdsområde grundar sig på det minimiantal som lagstiftningen kräver. Den parlamentariska arbetsgruppen beslutade i samband med granskningen av förvaltningsstadgan hösten 2022 att man inte i nuläget gör några ändringar i den politiska organisationen. Före en ny mandattid för fullmäktige inleds är det aktuellt

att utvärdera den politiska organisationens ändamålsenlighet (inleds 1.6.2025) och identifiera utvecklingsmålen. Inom ramen för framtids- och anpassningsprogrammet 2023-2026 är det möjligt att pilotera självstyrande verksamhetsmodeller inom servicen för äldre.